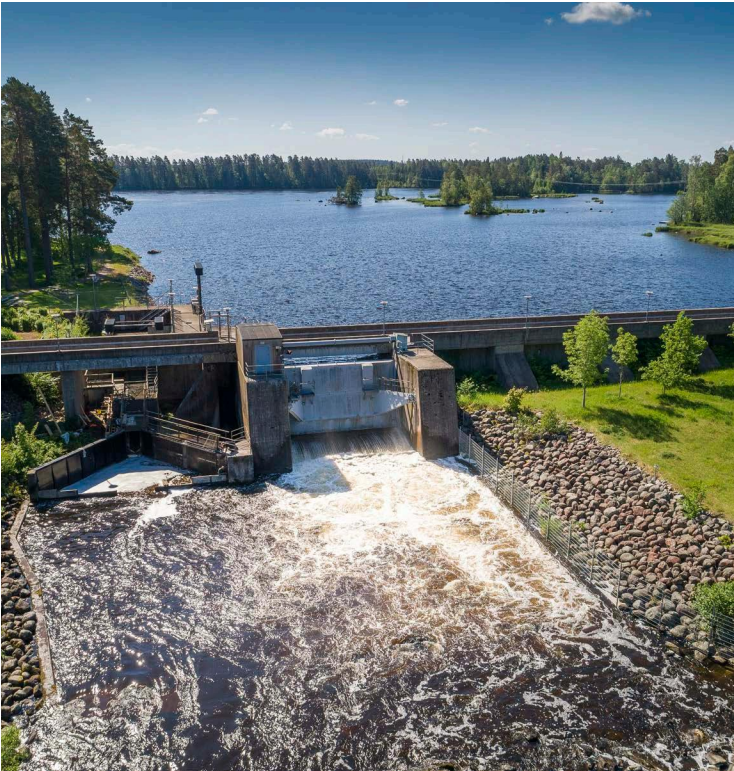

Stöd vid beredskapsplanering med vattenkraft

De här frågorna kan hjälpa till vid kartläggning av vattenkraften ur ett beredskapsperspektiv i länet eller kommunen.

Förstå energibehovet vid kris och krig

1 Vilket energibehov finns vid kris och krig?

Vid planering för kris eller krig används med fördel de scenarierna som beskrivs i [Gemensamma utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030](#), samt de konsekvenser på samhället som beskrivs och gäller energiförsörjningen.

2 Vilka elanvändare är prioriterade vid en krissituation?

Kommunen, länsstyrelsen och regionen behöver tillsammans göra en plan för vilka elanvändare som ska prioriteras vid ett bortfall av el. Planeringen behöver även ske för långvariga situationer.

3 Vad för beredskapsplaner inom elförsörjningen finns i länet eller kommunen idag?

Alla elnätbolag och de flesta elproduktionsbolag inom elförsörjningen ska ha en beredskapsplan. Kommunen bör kontakta sina lokala elnät- och elproduktionsbolag för gemensam beredskapsplanering där detta är lämpligt och ändamålsenligt.

Kartlägg beroenden utanför länet eller kommunen

1 Hur ser tillgången på vatten ut i vattenkraftverken?

2 Vilka beroenden finns till vattenregleringen uppströms och hur kan avsaknad av rådighet åtgärdas?

Tillgång till vatten i vattenkraften kan variera beroende på vattendragets reglering uppströms vattenkraftverken i kommunen och tillrinningen till vattendraget (en del vattendrag har t ex mycket låg tillrinning under sommartid). Tillgången på vatten och faktorer som inte vattenkraftsägarna har rådighet över behöver kartläggas i dialog med vattenkraftsägaren. I vissa fall kan tillgången på vatten säkerställas (t ex genom avtal med andra vattenkraftsägare som reglerar vattnet uppströms).

Planering för lokal och regional ö-drift

Det lokala elnätbolaget ska ha en beredskapsplan. Den kan, men behöver inte, innehålla en plan för ö-drift. Om en elproducent, Svenska kraftnät, en kommun eller en länsstyrelse bedömer att det finns ett behov av ö-drift bör planering för denna ske tillsammans med det lokala eller regionala elnätbolaget.

Det finns en [vägledning hos Svenska kraftnät för detaljerad planering av ö-drift](#). Detta behöver göras på en detaljerad teknisk nivå.

- 1 Hur ser beslutsgången ut vid initiering av en lokal eller regional ö-drift?

Kartlägg och planera beslutsordningen för initiering av ö-drift. Drift i ö-drift är förenat med kostnader och tekniska svårigheter, vilket innebär att beslutsgången behöver vara tydlig för att de enbart startas när behov finns.

- 2 Hur ska elberedskapsförmågorna testas skarpt eller simuleras?

Simuleringsprov behöver genomföras för att visa att det fungerar tekniskt.

Reservkraft eller små ö-drifter direkt mot verksamhet

- 1 Finns det vattenkraft eller annan kraftproduktion med förutsättningar för ö-drift nära samhällsviktiga verksamheter?
- 2 Kan samhällsviktig verksamhet lokaliseras där det finns förutsättningar för ö-drift?

Många samhällsviktiga verksamheter är helt beroende av el. Det ställer i sin tur krav på tillgång till reservkraft när den ordinarie elförsörjningen inte fungerar. Sex samverkande myndigheter har tagit fram en [vägledning för hantering av reservkraftsprocessen](#).

Länsstyrelsen bör beakta dess möjlighet att ta förfogande över ett vattenkraftverk i en krissituation, om den privata ägaren av någon anledning inte vill driva verket. Detta styrs av förfogandelagstiftningen.

